

Special Award 2011

Besteding stipendia

In 2011 organiseerde Special Arts de Special Award, een wedstrijd voor kunstenaars met een verstandelijke, psychische of fysieke handicap in de leeftijdscategorie van achttien tot veertig jaar. Het thema van de Award was *Bewaren voor later*. De vijf prijswinnaars ontvingen een stipendium om zichzelf te ontwikkelen. Hoe worden de geldprijzen ingezet en wat levert dit de kunstenaars op? In deze pArt een verslag van de stipendumbesteding van drie van de vijf winnaars.

Werken op grote doeken

Shafy Mobin, gedeelde eerste prijs

Shafy Mobin werkt op locatie De LosserHof bij Het Kunstproject van De Twentse Zorgcentra. Zijn begeleiders vonden het aanvankelijk moeilijk een manier te vinden om Shafy de gewonnen geldprijs optimaal te laten benutten. Hij is zeer getalenteerd, maar hij is ook autistisch en gemakkelijk te overvragen. Zijn dagprogramma en werkplek zijn zodanig ingericht dat hij in een prikkelarme situatie gelegenheid krijgt zich beeldend te ontwikkelen. De rust en vertrouwde van zijn eigen atelier zijn voor hem onontbeerlijk. Een bezoek aan een atelier buiten Het Kunstproject van De Losserhof

kwam dan ook niet aan de orde. Zijn verdere kunstzinnige ontwikkeling vindt daarom plaats in zijn eigen atelier. Hij wordt gestimuleerd op grote doeken te werken, op zijn eigen tekenachtige manier. Het is de bedoeling deze ontwikkeling te laten

groeien en binnen twee jaar uit te laten monden in een solo-expositie. Het stipendium maakt het bijvoorbeeld mogelijk om een goede werktafel en teken- en schildermaterialen

Shafy Mobin is trots op zijn nieuwste schilderij

aan te schaffen. Het proces van Shafy's beeldende activiteit wordt op foto's en film vastgelegd.

Ik ben benieuwd hoe het nu, ruim een jaar na de Special Award 2011 waar hij schitterde met zijn *Toren van Pisa*, met de kunstenaar gaat. Shafy Mobin is een knappe jongen van negentien jaar. Op donderdag en vrijdag werkt hij in het teken- en schildersatelier, de andere dagen bij de klussendienst van De LosserHof. Ik maak kennis met hem en zijn groepsgenoten in het atelier. De rust in de mooie lichte ruimte verrast me; er wordt geconcentreerd gewerkt. Shafy zit vóór in het lokaal, met zijn rug naar de groep. Nel Zuidema, Shafy's begeleidster, legt uit dat hij zich op deze manier kan afsluiten voor alles wat er binnen zijn gezichtsveld gebeurt. Hij is diep verzonken in *The World's Greatest Architecture of the Past and Present*. Volgens Nel is dit voor hem een vast ritueel om inspiratie op te doen.

Het is moeilijk om met Shafy in contact te komen. We zitten maar een beetje samen plaatjes te bekijken en hij laat me bogen en bruggen zien. Na een poosje verlaten we de architectuur en verdiepen ons in de mummies van het oude Egypte, volgens Shafy allemaal erg gevaarlijk en eng. Hij intrigeert me; de naturalistische Fayoum-portretten vindt hij erg gevaarlijk. Eigenlijk ben ik wel een beetje verlegen met de situatie; ik weet geen enkele goede vraag te stellen. Als cadeautje heb ik een boek over de architect Antoni Gaudí meegebracht, hopen op een opening voor een gesprek. Blij pakt Shafy het cadeautje uit. Ongetwijfeld kent hij het werk van Gaudí; hij reageert enthousiast. Het architectuurboek wordt weer opengeslagen en hij gaat op zoek naar overeenkomsten met het werk van Gaudí.

Shafy Mobin, *Toren van Pisa*, 2010,
potlood op papier, 66 x 47 cm
Foto: Gerard van Rossum

Nel stimuleert hem in zijn schilderijen een overgang te maken van gebouwen (met mensen) naar mensen. In de hal is een groot doek te bewonderen. Shafy schilderde de kleurrijke fantasievolle bouwwerken, bevolkt met geheimzinnige details. Wat vind hij zelf het mooiste dat hij de laatste tijd gemaakt heeft? Hij wijst op zijn nieuwste schilderij, dat naast hem op de ezel staat. Een ogenschijnlijk kleurig landschap. Maar pas als Shafy een summier toelichting geeft, zie ik mensen met boze en vriendelijke gezichten en mummies, en hoor ik knallen! Ik kan me heel goed voorstellen dat Nel en haar collega's diep moesten nadenken om een plan voor Shafy te bedenken. Wat fijn dat de opmaat voor het andere, grotere werk nu al zichtbaar is. Ik ben benieuwd of Shafy ook nog een bezoek gaat brengen aan 'de grote stad', één van zijn wensen.

Ludi Brandwagt-Bok,
selectiecommissielid van *Special Arts*

De horizon verbreden

Marco Smits,
gedeelde tweede prijs

Begin dit jaar werd ik door medewerkers van atelier Oet de verf uit Panningen benaderd om Marco Smits te begeleiden in de ontwikkeling van zijn kunstenaarschap. Op deze manier wilden ze zijn gewonnen stipendium een invulling geven. In het voorjaar van 2011 had ik al kennis gemaakt met Marco en zijn collega's tijdens het kunstproject Baumhaus in Vaals, waarvoor ik de groep had uitgenodigd. Sindsdien heb ik een bijzondere band met het atelier en ik was dan ook vereerd met dit verzoek.

Marco Smits en Erik Habets
bij hun gezamenlijke creatie *Alanya*

Mijn insteek was om Marco te inspireren door hem uit zijn bekende omgeving te halen. Zo zijn we vier dagen op pad gegaan. De eerste dag heb ik Marco meegenomen naar mijn atelier in Maastricht. Daar heb ik hem mijn werk laten zien en verteld over mijn werkwijze. Daarna zijn we samen aan de slag gegaan. Bewust heb ik Marco uitgedaagd om iets heel anders te doen dan hij gewend was. We hebben met oude plankjes een extra dimensie toegevoegd aan een canvas. Marco vond het "keigaaf". Het was een wisselwerking, waarin we nieuwe inzichten en positieve energie van elkaar kregen.

Daarna zijn we bij drie verschillende kunstenaars op atelierbezoek gegaan. Van de monumentale sculpturen van Bas de Wit reisden we via de romantische wereld van Keetje Mans naar de kleurrijke jongensavonturen van Jack Reubsat. Marco heeft genoten en zijn ogen uitgekeken. Op de derde dag heb ik Marco begeleid in zijn atelier en hebben we verder gewerkt aan ons tropische hout-op-canvas schilderij dat van hem de titel *Alanya* kreeg. Ook heb ik daar met de andere kunstenaars meegekeken. Iedereen vond Marco's nieuwe werk te gek en hijzelf was er trots op. De laatste dag hebben we een bezoek gebracht aan museum SCHUNCK* in Heerlen en deelgenomen aan een rondleiding. We hebben daar zeer verschillende schilderijen gezien, van zeventig jaar oude schilderijen tot schilderijen waarvan de verf nog amper droog was.

Ik hoop dat ik de horizon van Marco een stukje breder heb kunnen maken en dat hij daarmee een stap heeft kunnen zetten in zijn creatieve ontwikkeling. Ik vond de 'onbezonnen echtheid' van Marco een verademing. Het was een heerlijk relativerende ontmoeting.

Erik Habets
Beeldend kunstenaar

"Ik wil de Mona Lisa nu wel eens echt zien"

Roos Drieënhuizen, prijs voor driedimensionaal werk

Onlangs bracht ik een werkbezoek aan Roos Drieënhuizen, naar aanleiding van het stipendium dat zij vorig jaar heeft gewonnen bij de Special Award. Zij werkt in het mooie lichte atelier van de Wijde Doelen in Utrecht. Ik ontmoet Roos in de kantine. Ze blijkt zich goed voorbereid te hebben op mijn komst. Zij laat mij trots een prachtig fotoboek zien dat haar ouders hebben gemaakt, waarin het hele proces rondom de Special Award in beeld is gebracht. Hierna volg ik haar naar het atelier waar haar begeleidster Nel Tiemens bij de draaischijf al op haar wacht.

Roos besteedt een gedeelte van het stipendium aan draailessen op de pottenbakkersschijf. Vandaag is haar zesde les. Nel heeft potjes uitgesteld om samen te kijken wat de volgorde van het draaien is. Roos vindt het erg leuk om met zachte klei te werken. Heel anders, volgens haar, dan de harde en stugge klei die ze gebruikt voor haar beelden. De elektrische draaischijf vergt bovendien een andere concentratie en zorgt voor een geheel ander proces. Eerst de klei in het midden zien te krijgen, vervolgens controle krijgen over het voetpedaal. En dan zijn er nog de talloze verschillende handelingen die in een bepaalde volgorde moeten worden uitgevoerd, wil er een potje ontstaan.

Tijdens het draaien vertelt Roos dat zij zich erg verheugt op een kunstreis die ze in het najaar gaat maken. Een

Roos Drieënhuizen leert werken met de draaischijf

andere besteding van het stipendium is namelijk een bezoek aan het Louvre in Parijs. Ze wil de Mona Lisa nu wel eens in het echt zien. Roos blijkt overigens dol op musea te zijn en heeft er inmiddels al vele bezocht. Ze vertelt dat ze deze vakantie naar het planetarium Eyzingastaete in Franeker is geweest. Dat heeft veel indruk op haar gemaakt.

Volgens Nel zit Roos met haar beeldend werk op dit moment in een "mooie flow". Naast het pottenbakken komt zij tot verruiming van haar werk doordat zij enige tijd terug is 'gekoppeld' aan beeldend kunstenaar Inge Thillart. Ze werkt geregeld samen met Inge in haar atelier aan de Waal. De rivier, de geluiden en schepen inspireren Roos tot gedichten, beelden en schilderijen. Het is mooi om te horen en zien dat het stipendium bijdraagt aan de verdere ontwikkeling en verdieping van haar al eerder waargenomen talenten.

José van Roosmalen,
selectiecommissielid van Special Arts